

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 34. kalendářní týden, 20. – 26. 8. 2023/ ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 34, 20 – 26 August 2023

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-20-26-august-2023-week-34>

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

- 1. Ptačí chřipka v kožešinových farmách - Finsko - 2023**
- 2. Botulismus - Španělsko - 2023**
- 3. Autochtonní případy horečky dengue - Itálie - 2023**
- 4. Ptačí chřipka A(H5N6) - mezinárodní situace - sledování případů u lidí**
- 5. Legionářská nemoc - Polsko - 2023**
- 6. COVID-19 spojený se SARS-CoV-2 - mezinárodní situace (EU/EHP) - 2019 - 2023**
- 7. Sezónní surveillance viru západonilské horečky, One Health - 2023**
- 8. Chikungunya a dengue - mezinárodní situace (svět) - sledování globálních ohnisek nákazy.**

Ptačí chřipka v kožešinových farmách - Finsko - 2023

- Dne 21. srpna 2023 oznámil finský Úřad pro potraviny, že ptačí chřipka A(H5N1) byla zjištěna u modrých lišek na jedné nové kožešinové farmě v obci Kauhava v regionu Ostrobothnia.

- Od 13. července 2023 k 21. srpnu 2023 byla ptačí chřipka A(H5N1) zjištěna na 25 kožešinových farmách ve Ostrobothnia (Finsko) u lišek, psíků mývalovitých a norků. Finský úřad pro potraviny oznámil na základě předběžných výsledků sekvenování, že linie viru odebraného kožešinovým zvířatům se shoduje s linií viru, který v zemi koluje mezi racky.

- Zavlečení ptačí chřipky do kožešinových farem není neočekávané. Podobné případy byly pozorovány již v minulosti. Přenos mezi liškami nebo jinými infikovanými savci a lidmi nebyl dosud pozorován. Zásadní význam má identifikace infikovaných savců a exponovaných osob. Podle [Finského institutu pro zdraví a dobré životní podmínky \(THL\)](#) by měly být exponované osoby sledovány po dobu 10-14 dnů a v případě výskytu příznaků testovány.

- ECDC hodnotí současné riziko nákazy pro populaci jako nízké a riziko nákazy pro osoby, které jsou pracovně nebo jinak vystaveny zvířatům infikovaným ptačí chřipkou, jako nízké až střední.

Botulismus - Španělsko – 2023

- 13. srpna 2023 informovaly norské zdravotnické orgány o dvou případech botulismu u osob, které navštívily Barcelonu mezi 10. a 23. červencem a konzumovaly balené bramborové omelety.

- Ke dni 23. srpna 2023 bylo hlášeno 11 případů botulismu (6 potvrzených, 5 pravděpodobných) u osob, které konzumovaly balené bramborové omelety různých značek z různých supermarketů, a to v různých španělských autonomních oblastech. Pět ze šesti potvrzených případů vyžadovalo léčbu na

jednotkách intenzivní péče, nebylo hlášeno žádné úmrtí. Podle španělské agentury pro bezpečnost potravin a výživy byly všechny inkriminované výrobky vyrobeny jednou společností.

- U tří z potvrzených případů byl identifikován neurotoxin typu B.
- Podezřelé výrobky byly distribuovány do Andorry, Francie a Portugalska.
- Výrobce a orgány ochrany veřejného zdraví provedly stažení výrobků z trhu a informovaly veřejnost. Po přezkoumání výrobního procesu byla výroba balených bramborových omelet znovu zahájena.
- Na základě současných informací je riziko nákazy pro občany EU/EHP považováno za nízké, i když se ještě mohou objevit další případy spojené s touto událostí.

Autochtonní případy horečky dengue - Itálie - 2023

- Od prvního srpnového týdne byly zjištěny čtyři případy autochtonní horečky dengue v regionech Lombardie (3 případy) a Lazio (1 případ). Tyto případy byly ECDC nahlášeny italskými orgány veřejného zdraví ve dnech 18., 21. a 24. srpna 2023.
- Až do dalšího probíhajícího mikrobiologického šetření nebyla doposud epidemiologickým šetřením zjištěna žádná souvislost mezi případy v Lombardii a případem zjištěným v regionu Lazio.
- Italské orgány veřejného zdraví provádějí opatření pro reakci a kontrolu. Patří mezi ně vyhledávání případů, aktivity na kontrolu vektorů, informování poskytovatelů zdravotní péče a široké veřejnosti a preventivní opatření u dárců krve.
- V Itálii se mohou vyskytnout další autochtonní případy a proto by měla být posílena surveillance, aby se dále vymezily rizikové oblasti a kvantifikovala míra rizika.
- Vzhledem k tomu, že komár *Aedes albopictus* je rozšířen ve většině Evropy, může dojít k dalšímu zavlečení viru vedoucímu k sekundárnímu autochtonnímu přenosu ve většině zemí EU/EHP.

Ptačí chřipka A(H5N6) – mezinárodní situace

- Sledování případů u lidí - Od 23. srpna 2023 byl hlášen jeden nový případ nákazy virem ptačí chřipky A(H5N6) v Dazhou, provincie Sichuan, Čína.
- Celkem bylo hlášeno 87 případů (v Číně 86 a v Laosu 1 případ), včetně 33 úmrtí (CFR: 38 %).
- Doposud nebyl zdokumentován žádný případ přenosu viru z člověka na člověka.
- Riziko přenosu zoonotické chřipky na populaci v zemích EU/EHP zůstává velmi nízké.

Legionářská nemoc - Polsko - 2023

- Státní okresní hygienik v polském Rzeszówě 25. srpna 2023 ohlásil pokračující epidemii legionářské nemoci, která zahrnuje 113 potvrzených případů a sedm úmrtí.
- Těchto 113 osob žije v následujících lokalitách: Rzeszów (78), okres Rzeszów (23), okres Ropczycko-Sędziszów (3), okres Dębica (3), okres Łańcut (2), okres Przeworsk (1), okres Nisko (1), okres Przemyśl (1) a okres Stalowa Wola (1).

- Probíhají epidemiologická a environmentální šetření s cílem určit zdroj nákazy a zvládnout ji.

COVID-19 spojený se SARS-CoV-2 – mezinárodní situace (EU/EHP) - 2019-2023

- Do konce 33. týdne (do 20. srpna 2023) existují důkazy o rostoucím přenosu ve více než polovině zemí EU/EHP, které hlásí údaje, ačkoli úroveň zůstávají nízké s dosud omezeným dopadem na závažnost onemocnění. Současná dostupnost údajů ztěžuje posouzení epidemiologické situace COVID-19 v EU/EHP. Ačkoli některé země pokračovaly i během tohoto léta v surveillance výskytu příznaků v zařízeních primární péče, nízká úroveň testování symptomatických pacientů v těchto zařízeních zvyšuje značnou nejistotu v odhadech positivity SARS-CoV-2.

- Od poslední aktualizace dne 10. srpna 2023 byla k 24. srpnu 2023 přidána varianta BA.2.86 jako sledovaná varianta (VUM). Ke dni 24. srpna 2023 bylo identifikováno devět nesouvisejících případů BA.2.86 v pěti zemích (jeden v Izraeli, tři v Dánsku, jeden ve Spojeném království, dva v USA a dva v Jihoafrické republice), přičemž detekce této varianty byla hlášena ve vzorcích odpadních vod v USA, Švýcarsku a Thajsku. BA.2.86 má vysoký počet hrotových (spike) mutací, které se liší od původní BA.2 a v současnosti cirkulujících variant odvozených od XBB. Fylodynamická analýza naznačuje, že BA.2.86 se objevila nedávno (různé nepublikované analýzy naznačují, že poslední společný předek BA.2.86 se objevil mezi květnem a červencem 2023).

- K 10. srpnu 2023 ECDC klasifikovalo všechny linie podobné [XBB.1.5 s dodatečnou změnou hrotového proteinu F456L](#) jako zájmové varianty (VOI). To zahrnuje mimo jiné linie EG.5, FL.1.5.1, XBB.1.16.6 a FE.1. Důvodem pro toto zařazení je rychlý nárůst podílu těchto linií v EU/EHP spolu s mírným nárůstem epidemiologických ukazatelů. Důvodem, proč ECDC nevyčleňuje EG.5 v rámci skupiny je, že i ostatní linie 456L vykazují zvýšenou rychlost růstu a pravděpodobným zdrojem zvýšené rychlosti růstu je samotná změna F456L. - K 21. srpnu 2023 vykazovalo sedm zemí EU/EHP, hlásících do GISAID EpiCoV alespoň 10 sekvencí za 31. týden (31. července až 6. srpna 2023), následující podíly linií podobných XBB.1.5 + F456L: Dánsko (49 %), Francie (53 %), Německo (33 %), Irsko (58 %), Itálie (51 %), Španělsko (52 %) a Švédsko (38 %). Celkový trend podílu variant je rostoucí.

Sezónní surveillance viru západonilské horečky One Health - 2023

- Od poslední aktualizace k 23. srpnu 2023 bylo hlášeno 104 případů infekce virem západonilské horečky (WNV) u lidí ze zemí EU/EHP a 15 případů ze sousedních zemí EU.

- Od začátku sezóny přenosu v roce 2023 bylo hlášeno 229 případů infekce WNV u lidí ze zemí EU/EHP a 39 případů ze sousedních zemí EU.

- Od začátku přenosové sezóny 2023 a k 23. srpnu 2023 bylo zeměmi EU/EHP hlášeno 13 ohnisek nákazy WNV u koňovitých a 60 ohnisek nákazy u ptáků.

Chikungunya a dengue – mezinárodní situace (svět) - Monitoring globálních ohnisek

- V roce 2023 k 23. srpnu bylo celosvětově hlášeno přibližně 320 000 případů a více než 340 úmrtí v důsledku onemocnění virem chikungunya. Většina případů se nacházela v Jižní Americe.

- V roce 2023 k 23. srpnu bylo celosvětově hlášeno více než 3,7 milionu případů a přes 2 000 úmrtí v důsledku horečky dengue.

- V červenci a srpnu 2023 bylo v Evropě hlášeno šest autochtonních/bez souvislosti s cestováním, s negativní cestovatelskou anamnézou případů horečky dengue, a to z Francie (2) a Itálie (4).
- V letošním roce nebyl dosud hlášen žádný autochtonní případ onemocnění virem chikungunya.
- Současná pravděpodobnost výskytu lokálních případů přenosu virů chikungunya a dengue v oblastech, kde se vektor vyskytuje v pevninské části EU/EHP, je vysoká, protože podmínky prostředí jsou příznivé pro aktivitu vektorů a replikaci viru ve vektorech.